

C/2024/1189

23.2.2024

P9_TA(2023)0357

Podsumowanie postępów Mołdawii na drodze do UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 5 października 2023 r. w sprawie podsumowania postępów Mołdawii na drodze do UE (2023/2838(RSP))

(C/2024/1189)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje ostatnie rezolucje w sprawie Mołdawii,
 - uwzględniając Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony⁽¹⁾, który obejmuje pogłębioną i kompleksową strefę wolnego handlu (AA/DCFTA),
 - uwzględniając wniosek Republiki Mołdawii o członkostwo w UE złożony 3 marca 2022 r. i przyznanie jej przez Radę Europejską 23 czerwca 2022 r. statusu kraju kandydującego na podstawie pozytywnej oceny Komisji i zgodnie z opiniami Parlamentu,
 - uwzględniając opinię Komisji z 17 czerwca 2022 r. w sprawie wniosku Republiki Mołdawii o członkostwo w Unii Europejskiej (COM(2022)0406) oraz wspólny dokument roboczy służb z 6 lutego 2023 r. dotyczący sprawozdania z realizacji układu o stowarzyszeniu z Republiką Mołdawii (SWD(2023)0041),
 - uwzględniając sprawozdanie analityczne Komisji z 1 lutego 2023 r. w sprawie dostosowania Mołdawii do dorobku prawnego UE (SWD(2023)0032),
 - uwzględniając wspólne oświadczenie wydane po siódmym posiedzeniu Rady Stowarzyszenia UE–Mołdawia 7 lutego 2023 r. oraz oświadczenie końcowe 13. posiedzenia Komisji Parlamentarnej Stowarzyszenia UE–Mołdawia z 23 marca 2023 r.,
 - uwzględniając art. 2 i 49 Traktatu o Unii Europejskiej,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 23 i 24 czerwca 2022 r., z 23 marca 2023 r. oraz z 29 i 30 czerwca 2023 r.,
 - uwzględniając zaktualizowany program stowarzyszeniowy UE–Mołdawia na lata 2021–2027 z 22 sierpnia 2022 r. oraz pakiet wsparcia dla Republiki Mołdawii przedstawiony przez Komisję 28 czerwca 2023 r.,
 - uwzględniając art. 132 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że 3 marca 2022 r. Republika Mołdawii złożyła wniosek o przystąpienie do UE i od 23 czerwca 2022 r. jest krajem kandydującym do UE;
- B. mając na uwadze, że od tego czasu stosunki między UE a Mołdawią zacieśniły się w oparciu o wzajemne zobowiązanie do wzmocnienia stowarzyszenia politycznego; mając na uwadze, że w konkluzjach Rady z 13 grudnia 2022 r. w sprawie rozszerzenia oraz procesu stabilizacji i stowarzyszenia położono nacisk na dalsze pogłębienie współpracy sektorowej UE z Mołdawią i jej integrację z rynkiem wewnętrznym UE;
- C. mając na uwadze, że rząd Republiki Mołdawii wdraża ambitne reformy polityczne, sądownicze i instytucjonalne, a także – aby spełnić warunki otwarcia negocjacji akcesyjnych – wykazał determinację w realizacji dziewięciu etapów określonych w opinii Komisji i zdolność do ich wykonania; mając na uwadze, że przystąpienie do UE pozostaje procesem opartym na wynikach, który wymaga spełnienia kryteriów członkostwa w UE;

⁽¹⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

- D. mając na uwadze, że 22 czerwca 2023 r. Komisja ustnie przedstawiła Radzie aktualne informacje na temat postępów Mołdawii, a bardziej szczegółowy przegląd będzie elementem sprawozdań w sprawie pakietu rozszerzeniowego w 2023 r. dotyczących dziesięciu krajów objętych procesem rozszerzenia; mając na uwadze, że w ustnej aktualizacji przekazanej Radzie w czerwcu Komisja, zgodnie z wnioskiem państw członkowskich UE, oceniła, że zrealizowano trzy etapy (2, 8 i 9) oraz że poczyniono znaczne postępy w trzech innych (1, 4, 7);
- E. mając na uwadze, że Republika Mołdawii podejmuje ogromne wysiłki i czyni znaczne postępy, jeśli chodzi o wypełnianie wszystkich warunków określonych przez Komisję, a mianowicie usunęła niedociągnięcia stwierdzone przez Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE i Komisję Wenecką w reformie sądownictwa i reformach ordynacji wyborczej, zwiększyła zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne, wzmocniła ochronę praw człowieka, w szczególności w odniesieniu do słabszych grup społecznych, zwiększyła równouprawnienie płci i nasiliła walkę z przemocą wobec kobiet; mając na uwadze, że przygotowywana przez Komisję ocena postępów poczynionych przez Republikę Mołdawii będzie wyraźnym sygnałem politycznym i wywrze znaczący wpływ na przyszłość tego kraju;
- F. mając na uwadze, że w czerwcu 2023 r. uzgodniono również plan działań priorytetowych UE–Mołdawia, który – wraz ze wspólnie uzgodnionymi priorytetami na lata 2023–2024 – będzie funkcjonował jako harmonogram pełnego wdrożenia DCFTA między UE a Mołdawią oraz dalszej integracji Mołdawii z jednolitym rynkiem UE; mając na uwadze, że 28 czerwca 2023 r. Komisja przedstawiła pakiet wsparcia dla Republiki Mołdawii, którego celem jest zaradzenie skutkom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie oraz zbliżenie Mołdawii z UE;
- G. mając na uwadze, że pomimo dramatycznych skutków wojny w Ukrainie Republice Mołdawii udało się znacznie umocnić demokrację i utrzymać proces reform; mając na uwadze, że poprawa systemu demokratycznego kraju znalazła odzwierciedlenie w pozytywnych zmianach różnych wskaźników międzynarodowych: 28 miejsce wśród 180 państw w światowym rankingu wolności prasy sporządzonym przez Reporterów bez Granic w 2023 r. (awans z 40 miejsca w 2022 r.), 91 miejsce wśród 180 państw według wskaźnika postrzegania korupcji Transparency International w 2022 r. (awans ze 105 miejsca w 2021 r.) oraz 68 miejsce wśród 140 państw według wskaźnika praworządności z 2022 r. opracowanego przez World Justice Project (awans z 73 miejsca w 2021 r.);
- H. mając na uwadze, że Federacja Rosyjska stosuje prowokację, dezinformację, nielegalne finansowanie partii politycznych, cyberataki i inne środki hybrydowe, aby podważyć stabilność, suwerenność, porządek konstytucyjny i demokratyczne instytucje Republiki Mołdawii; mając na uwadze, że dywersyjna działalność Rosji w Mołdawii ma osłabiać poparcie społeczne dla europejskiej drogi wybranej przez naród mołdawski i podsycać destabilizację; mając na uwadze, że Rosja wykorzystuje eksport gazu jako narzędzie wywierania presji na rząd mołdawski, w tym w odniesieniu do jego proeuropejskiej orientacji; mając na uwadze, że wykorzystywanie przez Rosję energii jako broni jeszcze bardziej obnażyło kruchość mołdawskiego sektora energetycznego, natomiast powiązania tego kraju z unijnymi rynkami i mechanizmami gazu i energii elektrycznej pomogły mu przezwyciężyć kryzys; mając na uwadze, że wysokie ceny energii spowodowały wzrost inflacji do ponad 30 %, a produkcja gospodarcza Mołdawii spadła w 2022 r. realnie o 5,9 % w ujęciu rok do roku; mając na uwadze, że chociaż Republika Mołdawii zdywersyfikowała swoje dostawy gazu ziemnego, aby odejść od Rosji, jej dostawy energii elektrycznej pozostają w dużej mierze uzależnione od należącej do Rosji elektrowni Cuciurgan w Naddniestrzu; mając na uwadze, że pomimo tych wszystkich prób destabilizacji naród mołdawski i przywódcy mołdawscy pozostają zdeterminowani podążać wybraną przez siebie proeuropejską drogą;
- I. mając na uwadze, że rosyjskie pociski wymierzone w Ukrainę kilkakrotnie przelatywały nad terytorium Republiki Mołdawii, jawnie naruszając suwerenność tego kraju, a odłamki rosyjskich rakiet wielokrotnie spadały na terytorium Mołdawii, powodując szkody i zagrażając życiu ludności cywilnej; mając na uwadze, że mołdawska obserwacja przestrzeni powietrznej i obrona powietrzna pilnie potrzebują inwestycji i modernizacji, a mołdawski rząd zwrócił się do zachodnich partnerów o systemy obrony powietrznej;
- J. mając na uwadze, że 20 lipca 2023 r. UE przedłużyła o kolejny rok, do 24 lipca 2024 r., tymczasowe zawieszenie ceł i systemów cen wejścia nadal stosowanych do siedmiu mołdawskich produktów rolnych;
- K. mając na uwadze, że 24 kwietnia 2023 r. UE ustanowiła misję partnerską w Mołdawii w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony, aby zwiększyć odporność sektora bezpieczeństwa w obszarach zarządzania kryzysowego, zagrożeń hybrydowych oraz przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informację;
- L. mając na uwadze, że 18 września 2023 r. Mołdawia przystąpiła do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności jako państwo uczestniczące;

1. potwierdza swoje poparcie dla przyszłego członkostwa Republiki Mołdawii w UE i przyznaje, że jej miejsce jest w UE; uważa, że stanowiłoby to geostrategiczną inwestycję w zjednoczoną i silną Europę; oczekuje na ocenę Komisji – będącą elementem pakietu rozszerzeniowego w 2023 r. – dotyczącą wykonania przez Republikę Mołdawii etapów określonych w opinii Komisji;
2. ponawia swój apel do Komisji i Rady Europejskiej o rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych UE z Republiką Mołdawii do końca 2023 r.;
3. podkreśla, jak ważna jest kontynuacja procesu reform w tym kraju, nie tylko dla osiągnięcia politycznego celu, jakim jest członkostwo w UE, ale przede wszystkim dla rzeczywistej poprawy poziomu życia ludności, zwłaszcza grup znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji, oraz dla stworzenia młodym pokoleniom atrakcyjnych perspektyw życia i pracy w kraju; z zadowoleniem przyjmuje szerokie poparcie społeczne w Republice Mołdawii dla jej integracji europejskiej, jak pokazały ostatnie badania opinii publicznej i co było widoczne 21 maja 2023 r. na wiecu poparcia dla integracji europejskiej Mołdawii, podczas którego ponad 80 tys. osób zebrało się na Placu Wielkiego Zgromadzenia Narodowego w Kiszyniowie, aby wyrazić poparcie dla europejskiej przyszłości Mołdawii;
4. wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zwiększyły pomoc finansową i techniczną dla Republiki Mołdawii w celu ułatwienia szybkiej i skutecznej integracji tego kraju z UE; wzywa Komisję, aby szybko wypłaciła kolejną transzę bieżącej pomocy makrofinansowej dla Republiki Mołdawii oraz wskazała dodatkowe środki dla Mołdawii podczas przeglądu wieloletnich ram finansowych w 2023 r.; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady Europejskiej o zwiększeniu pomocy makrofinansowej dla Mołdawii; wzywa Komisję, aby zapewniła jasność i precyzyjność wszystkich jej przyszłych wymogów oraz aby unikała wyznaczania krajom kandydującym zmiennych celów; podkreśla, że współpraca Komisji z władzami na wczesnym etapie opracowywania strategii politycznych i reform i idąca z tym w parze pomoc techniczna udzielana przez Komisję umożliwią Republice Mołdawii utrzymanie tempa i jakości reform niezbędnych do przystąpienia do UE;
5. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący utworzenia specjalnego instrumentu dla Ukrainy, aby wesprzeć odbudowę, rekonstrukcję i modernizację tego kraju; zauważa, że planowany przydział do 50 mld EUR na ten instrument w latach 2024–2027, zarówno na dotacje, jak i pożyczki, zastąpi planowane wsparcie dla Ukrainy w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy”; postuluje przekierowanie wszelkiego dwustronnego wsparcia dla Ukrainy przewidzianego w ISWMR – „Globalny wymiar Europy” do Republiki Mołdawii jako kandydującego do UE kraju sąsiadującego z Ukrainą, który również bardzo ucierpiał z powodu skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;
6. wzywa Komisję do podjęcia działań zmierzających do objęcia Republiki Mołdawii zmienionym rozporządzeniem w sprawie IPA III⁽²⁾, w tym przez dostateczne zwiększenie ogólnego budżetu IPA III i zapewnienie wsparcia, aby pomóc temu krajowi w odpowiednim przygotowaniu się do optymalnego wykorzystania funduszy przedakcesyjnych; z zadowoleniem przyjmuje trwające wdrażanie szerszego AA/DCFTA i wzywa władze Mołdawii, aby nadal dążyły do jego pełnego i skutecznego wdrożenia, a także ogólnie kontynuowały reformy w zakresie demokracji, sprawowania rządów i praworządności, co będzie wyrazem ich ambicji, by przygotować się do członkostwa w UE i wypełnić zobowiązania państwa członkowskiego UE; wyraża zadowolenie, że w czerwcu 2023 r. przedstawiono plan działań priorytetowych UE–Mołdawia, który – wraz ze wspólnie uzgodnionymi priorytetami na lata 2023–2024 – będzie funkcjonował jako harmonogram pełnego wdrożenia DCFTA oraz dalszej integracji Mołdawii z jednolitym rynkiem UE;
7. ponownie apeluje o innowacyjną, uzupełniającą i elastyczną interakcję między wdrażaniem układu o stowarzyszeniu a procesem negocjacji akcesyjnych, aby umożliwić stopniową integrację Republiki Mołdawii z jednolitym rynkiem UE, w oparciu o plan działań priorytetowych i odpowiednie programy sektorowe, oraz zapewnić dostęp do odpowiednich funduszy UE, co umożliwi obywatelom Mołdawii czerpanie korzyści z przystąpienia w trakcie całego procesu, a nie tylko po jego zakończeniu;

(²) Rozporządzenie (WE) 2021/1529 z 15 września 2021 r. ustanawiające instrument pomocy przedakcesyjnej (IPA III) (Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1).

8. z zadowoleniem przyjmuje podejmowane przez władze mołdawskie znaczne wysiłki, aby przyspieszyć realizację programu reform w celu poczynienia postępów na drodze do członkostwa w UE; pochwała postępy poczynione przez Republikę Mołdawii w zakresie reformy wymiaru sprawiedliwości, zwłaszcza w kontekście wdrażania zaleceń Komisji dotyczących wniosku Mołdawii o przystąpienie; zachęca rząd do współpracy ze wszystkimi zainteresowanymi stronami nad trwałą i kompleksową reformą wymiaru sprawiedliwości i reformą antykorupcyjną, zgodnie z zaleceniami UE i Komisji Weneckiej; wzywa rząd, aby kontynuował prace nad deoligarchizacją, reformą zarządzania finansami publicznymi, zwalczaniem przestępczości zorganizowanej i reformą administracji publicznej;

9. podkreśla absolutny priorytet, jakim jest wzmocnienie praworządności, co znacznie zyskało na znaczeniu w procesie przystąpienia do UE i pozostaje jednym z najważniejszych warunków członkostwa w UE, aby zagwarantować, że rozszerzenie wzmocni, a nie osłabi UE i jej jednolity rynek; oczekuje w związku z tym, że Republika Mołdawii będzie kontynuować i zakończy proces weryfikacji sądownictwa, i zaleca jej, aby wzmocniła koordynację między wszystkimi instytucjami utworzonymi w celu walki z korupcją i zaangażowanymi w tę walkę oraz opracowała całościowe podejście antykorupcyjne, które obejmowałoby wszystkie etapy, od zapobiegania po ściganie;

10. przypomina o szybkim tempie transformacyjnych reform gospodarczych, jakie rozpoczęła Republika Mołdawii, w tym o rozpoczęciu procesu masowej deregulacji gospodarki, ograniczaniu formalności administracyjnych i biurokracji, przy jednoczesnym przyspieszeniu tempa transformacji cyfrowej, aby poprawić klimat biznesowy Mołdawii i ułatwić prowadzenie działalności gospodarczej w tym kraju; przypomina, że synergie handlowe między Republiką Mołdawii a UE są znaczne i stanowiły prawie połowę wymiany handlowej Mołdawii w ubiegłym roku – ponad 58 % jej eksportu trafiło do państw UE;

11. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki podejmowane w celu zwiększenia zaangażowania społeczeństwa obywatelskiego w procesy decyzyjne; zauważa, że portal konsultacyjny *particip.gov.md* został zaktualizowany i umożliwia obecnie automatyczne przekazywanie zainteresowanym stronom projektów politycznych i prawnych oraz gromadzenie ich uwag i propozycji; zachęca władze do dalszej poprawy przejrzystości procesu decyzyjnego i do angażowania społeczeństwa obywatelskiego na wszystkich szczeblach, ponieważ zwiększy to społeczne poparcie dla reform; z zadowoleniem przyjmuje wszystkie inicjatywy społeczeństwa obywatelskiego i społeczności międzynarodowej mające wspierać uczciwość i reformę sądownictwa w tym kraju, w szczególności te działania, które uświadamiają ogółowi społeczeństwa pozytywny wpływ niezależnego, kompetentnego i skutecznego wymiaru sprawiedliwości na codzienne życie obywateli;

12. z zadowoleniem przyjmuje umowę o objęciu Republiki Mołdawii instrumentem „Łącząc Europę” podpisaną 9 maja 2023 r. oraz umowę w sprawie jej uczestnictwa w Programie na rzecz jednolitego rynku UE podpisaną 8 września 2023 r.; ponawia swój apel do UE i jej państw członkowskich o wspieranie integracji Republiki Mołdawii poprzez włączenie tego kraju do programów, instrumentów i agencji UE, takich jak program „Cyfrowa Europa”, Europejska Agencja Środowiska, Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC), DiscoverEU i program „Sprawiedliwość” (JUST), a także poprzez zwiększenie udziału tego kraju w programach, do których już przystąpił, takich jak Erasmus Mundus; z zadowoleniem przyjmuje ostatnie zmiany dotyczące korzystania z telefonu za granicą po cenach krajowych i w dziedzinie bezpieczeństwa, co przyspieszy harmonizację przepisów i przyniesie konkretne korzyści płynące ze ściślejszych więzi między UE i obywatelami Republiki Mołdawii;

13. apeluje do UE i jej państw członkowskich o dalsze udzielanie Republice Mołdawii wsparcia politycznego, gospodarczego i humanitarnego, w tym za pośrednictwem platformy wsparcia dla Mołdawii;

14. z zadowoleniem przyjmuje odnowienie tymczasowych środków liberalizacji handlu, aby wesprzeć gospodarkę Republiki Mołdawii poprzez zawieszenie wszystkich kontyngentów taryfowych, i apeluje o dalsze przedłużenie tych środków; wzywa UE, by podjęła szybkie i znaczące kroki w kierunku trwałej liberalizacji kontyngentów taryfowych, co pozwoli zapewnić przewidywalność i zwiększyć średnio- i długoterminową atrakcyjność Republiki Mołdawii dla inwestorów; ponawia swój apel do UE, aby ze względu na strukturę małej mołdawskiej gospodarki i w oparciu o pozytywne oceny kontroli w dalszym ciągu zezwalała na import mołdawskich produktów pochodzenia zwierzęcego i zwiększyła pomoc finansową dla mołdawskich rolników dotkniętych zakłóceniami rynku wynikającymi z wojny w Ukrainie; zauważa, że wyżej wymienionym środkom powinno towarzyszyć również wspieranie zrównoważonego charakteru produkcji rolnej w Mołdawii;

15. zdecydowanie potępia bezprecedensowe operacje hybrydowe organizowane przez Federację Rosyjską za pośrednictwem jej przestępczych popleczników, podważające procesy wyborcze w Republice Mołdawii w drodze nielegalnego wspierania finansowego partii politycznych z zamiarem osłabienia bezpieczeństwa, suwerenności i demokratycznych podwalin tego kraju; w tym kontekście wzywa UE, aby zwiększyła pomoc dla rządu mołdawskiego w jego wysiłkach mających zapobiegać takim ingerencjom w procesy demokratyczne w tym kraju, w tym również poprzez dodatkowe ukierunkowane sankcje;

16. wzywa wszystkie podmioty polityczne, by przyczyniły się do spełnienia europejskich aspiracji obywateli Mołdawii, dążąc do konsensusu w sprawie najważniejszych i najpilniejszych reform, aktywnie angażując się w prace legislacyjne parlamentu Mołdawii w celu dalszej harmonizacji ustawodawstwa Mołdawii ze standardami UE oraz pracując wspólnie ze społeczeństwem obywatelskim nad wszystkimi najważniejszymi reformami, a także ukierunkowaniem kraju na Europę; wyraża chęć przyczynienia się do wspierania i wzmocnienia demokracji parlamentarnej w Republice Mołdawii, w tym poprzez dialog im. Jeana Monneta, w stosownych przypadkach w kontekście krajowym; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje trwające prace nad przeglądem regulaminu i kodeksu postępowania parlamentu Mołdawii; apeluje zatem, by rozważyć wzmocnienie codziennej współpracy między Parlamentem Republiki Mołdawii a Parlamentem Europejskim przez zapewnienie stałej obecności pracowników w parlamencie drugiej strony, co mogłoby obejmować wyznaczenie stałego przedstawiciela Parlamentu Europejskiego w parlamencie mołdawskim i zwrócenie się do parlamentu mołdawskiego o wyznaczenie stałego przedstawiciela w Brukseli; uważa, że taka decyzja byłaby proaktywnym sygnałem, że UE i Mołdawia optymalnie wykorzystują obecne możliwości współpracy, oraz sądzi, że wzmocni ona wymianę informacji, realizację wspólnych projektów oraz przyszłe rozmowy o przystąpieniu do UE; wzywa mołdawski rząd, by zaprosił przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego do udziału w 35 grupach roboczych odpowiedzialnych za negocjowanie rozdziałów akcesyjnych oraz by zacieśnił współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, aby pomóc temu krajowi w osiągnięciu postępów na drodze do UE;

17. wyraża zadowolenie z przyjęcia przez Radę nowych ram sankcji wymierzonych w działania mające na celu destabilizację Mołdawii, w tym próby podważenia jej suwerenności i niezależności w drodze korupcji; z zadowoleniem przyjmuje decyzję Rady o wykorzystaniu tych ram do nałożenia sankcji na Ilana Șora, Vladimira Plahotniuca, Igora Ceaikę, Gheorghe'a Cavcaliuca i Marinę Tauber; wzywa UE i organy krajowe do zadbania o należyte wdrożenie tych sankcji; wzywa goszczące ich państwa i terytoria do ekstradycji Ilana Șora i Vladimira Plahotniuca, aby mogli stanąć przed sądem w Republice Mołdawii; wzywa Komisję i Radę do wzmocnienia polityki ukierunkowanej na podmioty prawne i osoby fizyczne, które próbują utrudniać lub podważać demokratyczny proces polityczny w Republice Mołdawii;

18. ponawia apel do władz rosyjskich o poszanowanie niepodległości Republiki Mołdawii, jej suwerenności i integralności terytorialnej, o zaprzestanie prowokacji i prób destabilizacji kraju oraz osłabienia jego porządku konstytucyjnego i instytucji demokratycznych, o wycofanie sił zbrojnych z terytorium Republiki Mołdawii oraz o wspieranie pokojowego rozwiązania konfliktu naddniestrzańskiego zgodnie z zasadami prawa międzynarodowego i decyzją ze szczytu w Stambule w 1999 r.;

19. wzywa UE i jej instytucje do nieustannego wspierania wysiłków Republiki Mołdawii na rzecz modernizacji jej systemu płatności, aby umożliwić jej spełnienie warunków integracji z jednolitym obszarem płatności w euro;

20. apeluje do UE i jej państw członkowskich o zapewnienie Republice Mołdawii wszelkiej niezbędnej pomocy, która umożliwi jej wzmocnienie mechanizmów instytucjonalnych i zwiększenie potencjału reagowania na zagrożenia hybrydowe; wzywa UE i jej państwa członkowskie do doprowadzenia do pełnej operacyjności i wzmocnienia misji partnerskiej UE w Republice Mołdawii (EUPM Moldova), tak aby mogła ona realizować swój cel polegający na zwiększaniu odporności Republiki Mołdawii; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje podpisanie 29 września 2023 r. porozumienia w sprawie statusu EUPM jako ważny krok umożliwiający misji pełne wykonywanie jej mandatu; apeluje o zapewnienie niezbędnych środków finansowych na skuteczną realizację projektów, zwłaszcza w dziedzinie szkoleń i wyposażenia, w celu wzmocnienia zdolności Republiki Mołdawii;

21. z zadowoleniem odnotowuje dalsze prace w ramach dialogu na wysokim szczeblu na temat polityki i bezpieczeństwa między UE a Republiką Mołdawii w celu zacieśnienia współpracy w dziedzinie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, poruszenia istotnych kwestii dotyczących bezpieczeństwa i stabilności w regionie, a także omówienia możliwości ścisłej koordynacji oraz skutecznej pomocy i środków wsparcia; podkreśla znaczenie takiego dialogu w kontekście trwającej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie i jej bezpośrednich skutków dla bezpieczeństwa Republiki Mołdawii oraz stabilności sytuacji politycznej, gospodarczej i społecznej w tym kraju; wyraża uznanie dla zdolności Republiki Mołdawii do stawienia czoła tym destabilizującym okolicznościom i działaniom; w szczególności pochwała stopniowe zwiększanie przez Republikę Mołdawii koordynacji i dostosowania się do wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, co świadczy o chęci i gotowości tego kraju do wnoszenia wkładu w tę politykę oraz pozytywnie odróżnia go od niektórych innych krajów kandydujących;

22. wzywa Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych do poprawy komunikacji strategicznej na temat UE w Republice Mołdawii; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby nadal wspierały umiejętności korzystania z mediów i niezależność mediów w Republice Mołdawii, a także pomogły w cyfrowym zabezpieczeniu infrastruktury krytycznej i wymianie systemów ICT pochodzenia rosyjskiego;

23. z zadowoleniem przyjmuje podpisanie 29 września 2023 r. umowy umożliwiającej Republice Mołdawii przystąpienie do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności; podkreśla, że kraj ten dowiódł już, że jest wiarygodnym partnerem, kiedy przyjął Ukraińców uciekających przed wojną i udzielił im schronienia, oraz że przystępując do Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności, Republika Mołdawii wniosła bezpośredni wkład w zwiększenie gotowości na wypadek sytuacji wyjątkowych i w budowanie bardziej odpornego systemu zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi w Europie;

24. wzywa UE i jej państwa członkowskie do konsolidacji unijnej platformy wsparcia na rzecz bezpieczeństwa wewnętrznego i zarządzania granicami w Mołdawii, w ramach której to platformy koordynowane będzie wsparcie udzielane Mołdawii przez UE i jej państwa członkowskie, aby wzmocnić egzekwowanie prawa, a tym samym lepiej radzić sobie z konsekwencjami karnymi i skutkami dla bezpieczeństwa wynikającymi z rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie;

25. ponownie wzywa UE i jej państwa członkowskie, by dalej pomagały Republice Mołdawii w zapewnieniu niezależności energetycznej, w tym poprzez zwiększanie jej mocy wytwórczych, połączeń, dywersyfikacji i efektywności energetycznej; wzywa UE, aby wykorzystwała fundusze nadzwyczajne do wzmocnienia połączeń między Republiką Mołdawii a siecią elektroenergetyczną UE za pośrednictwem takich projektów jak połączenie międzysystemowe Bălți-Suceava; wzywa UE i jej państwa członkowskie, aby zwiększyły wsparcie na rzecz odbudowy i modernizacji infrastruktury transportowej Republiki Mołdawii, w tym przez położenie torów o standardowej europejskiej szerokości na szlaku z Kiszyniowa do Jassy (Rumunia), co byłoby wyrazem wsparcia dla korytarzy solidarnościowych między UE a Ukrainą oraz dla gospodarki Mołdawii i Ukrainy;

26. zważywszy na wyzwania stojące przed Republiką Mołdawii i jej status kraju kandydującego do UE, wzywa Komisję, by dalej zwiększała liczbę pracowników, którzy zajmują się procesem akcesyjnym tego kraju i wspierają go, zarówno w Brukseli, jak i w Kiszyniowie, a także by powołała specjalny dział ds. Republiki Mołdawii w Dyrekcji Generalnej ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia; wzywa Komisję, by rozszerzyła możliwości uczestnictwa Mołdawii w pracach instytucji UE i obserwowania ich prac, a także by wzmocniła usystematyzowany dialog polityczny, w tym dialog przy okazji posiedzeń Rady Europejskiej;

27. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącemu Komisji / wysokiemu przedstawicielowi Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentowi Republiki Mołdawii, Federacji Rosyjskiej, Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie oraz Radzie Europy.